

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Brassó, színház-utca 123. sz. a.
Kővárosi ház, II. lépcső, I. em.,
hol a szerkesztő hétköznapokon délelő
9-11 óra között,
Bolonya, Ester-utca 325. sz. a.
hol minden délután található.
A lap szellemi részét illető min-
den közlemény, valamint
az előfizetési pénzek és hirdetések
bérmentesen ide küldendők.
Kéziratok vissza nem adatnak.

BRASSÓ

ELŐFIZETESI ÁR
helyben házhoz hordva, v. vidékre
postán küldve:
Egész évre 7 frt félre 3 frt 50 kr
negyedévre 1 frt 80 kr.
Külföldre egész évre 20 frank.

HIRDETÉSEK DÍJA:
4 hasábos gármond-sor helye 5 kr (1-10 sor
helye 50 kr.) Nagyobb és többszöri hirtet-
éseknél kedvezmény.
Minden egyes hirdetés helyegysége 30 kr
Nyílt-tér sora 10 kr.
Hirdetések és nyílt-tér előre fizetendő

Politikai, társadalmi, közgazdasági, közművelődési és szépirodalmi lap.
MEGJELENIK HETENKÉNT HÁROMSZOR: KEDDEN, CSÜTÖRTÖKÖN és SZOMBATON.

Hirdetések felvételnek: Brassóban a kiadóhivatalban; Budapesten: Lang Lipót, Haasenstein és Vogler (Jaulus), Dukas és Mezei, Goldberger A., Eckstein Bernát; Bécsben: Daube G. L. s. társa, Haasenstein és Vogler (Otto Maasz), Schalek Henrik, Oppelik Alajos, Dukas M.; Berlinben: Rudolf Mosse; Frankfurtban: Daube G. L. s. társa hirdetési irodájában.

58. szám.

Brassó, Kedd, május 24-én.

III. évfolyam 1887.

Fogarasmegyei erdőügyek.

A Háromszékmegye területén fekvő köz-
ségi, egyházi, közbirtokossági stb. erdők keze-
lését s rendszeres erdőgazdasági üzemtervekkel
leendő ellátását a m. kir. államerdészeti e hó
végével átvette. Az egyezség, úgy tudjuk,
ott is 25 évre kötött, mint Fogarasmegyé-
ben is tervezve volt a múlt év végén.

Az előbbi öröndetes hírrel kapcsolatosan
nem tehetjük, hogy bővebben meg ne emlé-
kezzünk az utóbbi ügy számandó sorsáról és
állapotáról is.

Az „Egyezség” ugyanis, — melyet szó-
szerinti szövegében jövő számunkban szintén
közlünk — a megyei közigazgatási bizottság
kimerítő indokolása és pártoló véleménye mel-
lett a megyei közgyűlés elébe terjesztett ré-
széről is leendő jóváhagyás és elfogadás végett
még a múlt 1886. év végén.

És a megyei közgyűlés által — némelyek-
nek alig érthető kiesínyes indokokból származ-
ott akadékoskodása folytán kiadott bővebb
tanulmány és újabb véleményezés végett egy
e czélból választott külön bizottságnak.

Már maga ezen tény valóban sajátságos
eljárást képezett, a mennyiben t. i. ez által a
közgyűlés mintegy bizalmatlanságot szavazott
a saját kebeléből választott és azóta is — hála
az égnek — jól és békésen működő közigaz-
gatási bizottságnak.

Annál sajátságosabb lehetett azonban azon
eljárás, — ha igaz a híre — mely szerint ezen
kiküldött bizottság, a nélkül, hogy csak egy
szóval is megdöntötte volna a megyei közigaz-
gatási bizottság által szakszerűen és számsze-
rint is kifejtett és kifejezett üdvös eredménye-
ket és adatokat, nem fogadta el az egyezséget;
illetőleg: nem akarja ajánlani elfogadásra azt
a közgyűlésnek.

Pedig tudniok kellett volna és kellene a
tanácsadóknak főleg a következőket:

Körülbelül 100.000 kat. hold erdőnek
szakszerű kezeléséről és rendszeres erdőgazda-
sági üzemtervekkel leendő ellátásáról lévén
szó, ez kerülne az Egyezség szerint évenként
és kat. holdanként körülbelül 5-6 krba, össze-
sen tehát a 25 év alatt 140.000 frtba. Mig
ellenben, ha maguk kezelik jövőre is társu-
lást utján az erdőket, s magán vállalkozók ál-
tal készíttetik el nyílt pályázat útján avagy

kéz alatt kötendő szerződések alapján a szóban
forgó üzemterveket, az kerülni fog okvetlenül
legalább is a következőkbe:

1) A kezelés a 3 krajczár katasztrális
holdanként és évenként: 3000 frt, s ezt 25-
ször véve: 75.000 frt.

2) A felmérés, térképezés, leírás, becslés,
üzemtervkészítés egyre-másra kat. holdanként
legalább is 50 kr, összesen tehát 50.000 frt,
mely utóbbi összeg legkésőbb 2-3 év alatt
különböni súlyos pénzbüntetés terhe mellett
mulhatlanul kifizetendő leendő, mivel egyfelől
magán vállalkozó nem fog akadni, ki 25 évi
kamatozatlan részletfizetésre ráálljon és azt be-
várja, másfelől pedig az üzemtervek elkészíté-
sét és betérjesztését is a törvény értelméből
kifolyólag a legjobb esetben sem lehet már
ennél tovább halasztani.

3) Ezen 50.000 frtnak csak 20 évre és
egyszerűen számított 6%-os kamatai — mert
a legtöbb erdőbirtokos bizonyára kölcsön mű-
velet által fogja azt fedezhetni — 60.000 frt.
Összesen 185.000 forint.

Tehát nem kevesebb mint 45.000 frt tiszt-
án és világosan látható készpénzbeli kárt akar-
nak okozni a bölcs tanácsadók az ő gondja-
ikra is bízott erdőbirtokos községeknek, egy-
házaknak, közbirtokosságoknak, — eltekintve
azon nagy garanciától, a melyet az állami er-
dészeti képes nyújtani az általa készíttendő er-
dőgazdasági üzemtervek jószágáért s pontossá-
gáért, — szemben a magán vállalkozók részé-
ről esetleg tanúsítható szédelgessel, csalással és
felületességgel, a kiknek aztán előlegeket is
kell és szokás adni legalább is a főösszeg két-
harmad részéig.

Biz' ez valóban nem lenne szép és dicsé-
rendő dolog! S reméljük, hogy az illető urak
is meg fogják még egyszer s jobban fontolni
és gondolni e dolgot, mielőtt javaslatukat be-
terjesztenék a közgyűléshez; vagy ha talán
ez már késő lenne: a törvényhatósági köz-
gyűlés fel fog eszmélni és el fogja dobni a
kiküldött bizottság véleményét s marad a köz-
igazgatási bizottság előterjesztése mellett.

Némelyek részéről az Egyezség elejtésé-
nek okául azon aggályt hallottuk emlegetni,
hogy vajjon nem fog-e ez által az illető erdő-
birtokosok tulajdonjoga s a saját vagyon felett
való szabad rendelkezési jog lényeges csorbu-
lást szenvedni? azaz: nem fognak-e esetleg

idővel kincstári erdőkké válni a szóban forgó
községi, egyházi és közbirtokossági erdők ezen
a révén? . . .

Ezeknek megnyugtatóra szolgáljon a hi-
vatolt „Egyezség” 1. és 6. pontja. Ha még
ez sem garancia, akkor nem tudjuk, hogy mi
legyen a garancia! Hisz épen azon körül-
mény, hogy azon kijelentéssel vétetnek állami
kezelésbe az illető erdők, hogy „azok összes
fa- és másnemű termése és bármilyen jöve-
delme az illető birtokosokat illeti” — jobban
biztosítja az ő féltett tulajdonjogaikat, mint
akár a hitellekkönyv is.

De hisz ott van például csaknem egészen
analog eset a megyei és községi utak állami
kezelésénél is. Az államépítészeti hivatal fel-
ügyel, őrködik a fennálló törvény értelmében
azokra is és készíti a javítási, fenntartási ter-
veket is azok számára, stb. stb; és még sem
jutott eszébe senkinek az, hogy az ál-
lam nem fogja-e kétségbe vonni a megyék és
községek tulajdonjogát valaha azokra nézve.

Hátha még tekintetbe vesszük azt is,
hogy épen Fogarasmegyében láthatják és lát-
hatják az illetők az erdőtervény alkotmányos
és loyális végrehajtásának s gyakorlati alkál-
mazásának ugyancsak ekklatás példáit!

Ott történt pl. azon eset, hogy a ménés-
uradalom volt igazgatója panaszt emelt előljáró
hatóságánál, a földmívelés, ipar- és kereske-
delemügyi m. kir. miniszternél, miszerint a me-
gyei közig. erdészeti bizottság betiltotta a mé-
nesuradalmi erdők használatát mindaddig, mig
akár ideiglenes, akár pedig rendszeres erdőgaz-
dasági üzemtervet nem ad be azokról az igaz-
gatóság. És mit tett a földmívelési miniszter,
a ki tudvalevőleg egyuttal a legfelsőbb erdő-
rendészeti hatóság is? . . . Utasította a ménés-
uradalmat, hogy ha nem tetszik a határozat,
rendes közigazgatási uton felebbezzon az ellen,
a terveket azonban addig is készítse el és
nyújtsa be ugyanazon uton; s ha azoknak
végleges elintézéseig épen olyan nagy szüksége
van fára és vesszőre a ménésuradalomnak,
mint a hogy az szintén jelentetett: felhatal-
maztatik, hogy készpénzen szerezze be azt más
erdőbirtokosoktól.

Avagy ott van pl. a kolozsvári m. kir.
erdőigazgatóság azon esete is, hogy a kincstári
erdők egy részének fatermését nem lehetett
olyan időszertinti sorrendben és kiterjedésben

A „BRASSÓ” TÁRCZÁJA.

Egy hazánkfia diadala Bécsben.

(Tárczalevél Bécsből.)

Nem valami politikus hazánkfia diplomáciai kül-
delésének fényes eredményéről van szó, hanem egy
egyszerű, derék magyar emberről, ki nevét és fényes
társadalmi állását egyedül csak szorgalmának és ki-
tartásának köszönheti.

Hírlapíró létemre szígyenemre kell bevallanom,
hogy maholnap 12 éve leszek, — hogy a császárvárost
utoljára láttam. A változás, a mit ott észleltem, nem
nagy és mindössze Bécsnek csak egyes részeire ter-
jed ki. — Utam egy esti sétám alkalmával a Szent-
istván-térre vezetett, hol az impozáns templom szürke
falai mellett egy intenzív fénysugár, mely egy díszes
épület két emeletéről sugárzott ki, kötötte le figyelme-
met. Közelebb léptem és a villamosan világított hom-
lokzaton az előttem már évek óta ismeretes Rothber-
ger czég feliratát pillantottam meg. Ez az uri ruha-
üzlet már 10 év előtt is a legnagyobbak egyike volt
Bécsben; de hogy ily kiterjedést nyerjen, azt soha sem
hittem volna.

Beléptem, hogy Bécsnek a nevezetességét meg-
tekintsem. A főnök, ki tetőtől-talpig magyar ember,
szívélyesen fogadott és körülvezetett fényes helyiségei-

ben. A gyönyörű renaissance-épület földszintje, mez-
z ninja, bel-etageja és couterraineje a ruházati cikkek
nagyszerű muzeumát képezi, míg a többi helyiségek
az üzlet műszaki apparatusát foglalják magukba. Ha
a vesztibüle lépünk, egy lépcsőház előtt állunk, mely-
nek fehér márvány lépcsői és remek kiviteli aranyo-
zott rácszata a felső emeletre vezet. — Ez épület
Helmer és Felner bécsi építészek mesterműve, azoké,
kik a budapesti népszínházat és a szegedi színházat
építették és az építészek itt sem tagadhatták meg zse-
nialításukat a színházépítés terén, mert e helyiség
belseje olyan, mint egy színháznak pazar fényű elő-
csarnoka és lépcsőháza.

Az építészek kitűnő izléséről tanuskodik, hogy
a belső díszítésnél a francia rococo elegáns stíljét
választották. E helyiségek gépháza is bámulatra méltó-
an van berendezve. Két emeletnyi mélységben van-
nak elhelyezve a gőzkazánok, melyek egyrészt az elek-
trikus dinamogépek hatalmas motorát, másrészt a gőz-
szívógépet mozgatták, mely utóbbi külön e célra ásott
kutból a padláson levő víztartóba emeli a vizet. —
Ezen kívül az épületen kereztül egy emelőgép közle-
kedik úgy emberek, mint áruk számára.

Bennünket magyarokat a szorgalomnak e diadal-
műve annál kellemesebben érint, mert megteremtője
magyar ember és büszkén valja magát annak. Az az

ember, a ki ezt az óriási üzletet vezeti ma már 60
éves. Alberti Irsán született szegény szülőktől, ta-
nonczt éveit Budapesten töltötte és mint mesterlegény
gyalog vándorolt Párisba, hol csakhamar munkát ka-
pott. Azután Bukarestbe ment mint üzletvezető, ké-
sőbb pedig Bécsbe, hol jelenlegi nejét megismerte. Ma
legszerényebb viszonyok között egy félreeső utca 3-ik
emeletén kis üzletet nyitott, de szorgalma, erélye és
szakértelme nem sokára képessé tették arra, hogy a
kész uri ruhaüzletet Bécsben bevezesse és a szt-
istván-térre nagy áruházat nyisson. 1867-ben ő fel-
sége az arany érdemkeresztet adományozta neki és
kinevezte udvari szállítónak. 22 kiállításán kizárólag
első díjakat nyert, e nagy telepen kívül még 4 fiók-
üzlete van Bécsben, egy Prágában, egy Budapesten a
Kristóf téren és 7 bérháza Bécsben és Budapesten.

Múlt év márczius 8-án nyitotta meg új áruhá-
zát, az első nap jövedelmét jótékony céloknak szent-
elve, mely alkalommal szülővárosáról sem feledkezett
meg. Üzletét a vidékre való szétküldésre is beren-
dezte és megkeresésre szívesen küld mintákat és oly
utmutatást a mértékvételre, melyet minden laikus is
megért. Rothberger urnak szándéka van Budapesten
egy a bécsihez hasonló díszes áruházat építeni.

Mi csak azt kívánhatjuk neki, hogy e szándéka
sikerüljön és biztosítjuk, hogy honfitársai elismeréssel
lesznek törekvései iránt. V. S.

kihasználni, mint a hogy a megyei közig. erd. bizottság véleményes felterjesztése alapján megállapított ideiglenes erdőhasználati tervek rendelkezik. Jelentést tett tehát az igazgatóság közvetlenül a miniszteriumnál, mint reá nézve is szintén előjáró hatóságnál s kérte az eltérhetési engedélyt. A válasz itt is az volt, hogy: forduljon először rendes közigazgatási uton azon megyei közig. erdőbizottsághoz az igazgatóság ez ügyben, melynek hatósága területén fekszenek az illető erdők. Azaz: miután a fogarasmegyei sarkaiczai s margineni határban fekvő erdőkről van szó, a fogarasmegyeihez.

Mindezek valóságos, megtörtént és a fogarasmegyei közigazgatási bizottság tagjai előtt általán ismeretes példák.

És mégis csodálatos, hogy épen e megyében is akadhattak olyanok, a kik még csak kételkedni is tudnak a felett, hogy vajjon a földmivelés-, ipar- és kereskedelemügyi m. kir. miniszterium meg fogja-e tartani teljes őszinteséggel az Egyezségnek épen azon legvilágosabb tételét, mely szerint a szóban forgó erdők tulajdonjoga teljesen érintetlenül hagyatik az által!...

Gondolják meg tehát még egyszer és jobban az illetők e dolgot. Világosítsanak fel másokat is erről. És ajánlják az egyezés elfogadását a megyei közgyűlésnek is. Ez lesz a legjobb és leghasznosabb a fogarasmegyei erdőkre nézve.

K-y.

Belföld.

Brassó, május 23. (A tűzkárosultak.) A belügyminiszter a tűzkárosultak fellebbezése tárgyában körrendeletet intézett valamennyi törvényhatósághoz, utasítva azokat, hogy a megye területén, a lehető legszélesebb körben gyűjtést rendezzenek a tűzkárosultak részére, — minden adakozónál külön-külön feltüntetve, melyik város számára történik az adakozás. Az alispán ezen rendeletet teljertalmu másolatban oly utasítással adta ki Brassó város polgármesterének s a járási szolgabíróknak — gyűjtővel együtt, — hogy a begyűlendő pénzt részletenként is terjeszszék be, hogy az mielőbb rendeltetése helyére legyen juttatható.

Brassó, máj. 23. (Országgyűlés.) A képviselőház f. hó 21-iki ülésén letárgyalta a házszabályok revideálására beadott javaslatnak még hátralevő részét, s a javaslatot Dárday Sándor előadó javaslatának megfelelőleg Hoitsy Pál, Horváth Lajos, Horváth Gyula s még többek felszólalása után kisebb nagyobb módosítással elfogadták. A mai ülésnek tárgyát képezték ezután kérvények, s ezek között az ifjúsági kérvények, melyek a közös hadsereg magyar ezredeiben a magyar állam nyelvének érvényre emelését kérik. A kérvényi bizottság véleményét, mely a kérvényeket a honvédelmi miniszternek javasolja kiadni, Vámos Béla terjesztette elő, emelkedett beszédben mutatva rá arra, hogy minő természetes az e kérvényekben kifejtett óhaj, de mennyire nem czélszerű-kivételére az időpont.

Hosszu vita után a ház elfogadta a kérvényi bizottság javaslatát.

Ezután Tisza Kálmán miniszterelnök felelt. Irányi Dániel interpellációjára a „Norddeutsche Allg. Ztg.” által közölt cikkek ügyében. A választ, melyet a ház tetszéssel fogadott, közöljük egész terjedelmében. Irányi hosszasan és részletesen foglalkozott a miniszterelnök beszédével, az orosz-török háború történetével, különösen azt fejtve ki, hogy monarchiánk az orosz politikának szolgálatába szegődött. A választ nem vette tudomásul.

Tisza Kálmán viszonzválaszában kifejtette, hogy Irányinak az occupatio előzményeire vonatkozó állítását maguk a berlini kongressus iratai meczáfolják, a mi pedig keleti politikánk helyességét, s az Irányi által hangsúlyozott körülmény hibás voltát legjobban bebizonyítja, az, hogy épen a világ összes panslávjai, beleértve még a Zasztavát is, sürgetik legélenkebben, hogy Bosznia és Hercegovina okkupációja szüntessék meg. A ház élénk tetszéssel fogadta a miniszterelnök szavait s választát tudomásul vette.

Külföld.

Brassó, május 23. Bulgária ma nem érdekli Európát oly nagyon, mint a franczia miniszterválság. És itt sem az, ki lesz a kabinet elnöke, hanem megmarad-e Boulanger hadügyminiszternek, avagy nem. Ezen fordul meg az egész. A legújabb táviratok szerint Freycinet visszatartotta a kabinet-alakításra vonatkozó felhívást, mert Clémenceau azt óhajtja, hogy a kabinet lelejtésétől a közvéleménynek is tudomásul

esetre sem akar egyezni. Minthogy a kormány a költségvetés kérdésében lön megbuktatva, Grévy elnök Rouviert a költségvetési bizottság elnökét szólította fel, hogy a kabinet számára a bizottság tagjai közül válaszson megfelelő elemeket.

A bolgár kérdésben semmi újabb fordulat nem állott be. A „Nationalzeitung” szerint Kaulbars visszatérte után jelentést tett a czárnak berlini útjáról és nevezetesen Bismarckkal való érintkezéséről. Kaulbars a kihallgatás után meggyőződésének adott kifejezést, hogy a bolgár kérdés békés uton elintéztetni fog.

A hétfalusi erdőkérdés.*)

A hétfalusi erdőkérdés f. hó 18-án ismét megfordult a parlamentben, a mennyiben Fabiny igazságügyminiszter felelt Lázár Ádám interpellációjára.

A tárgyalás menete következő volt:

Fabiny Teofil igazságügyminiszter: Lázár Ádám képviselő ur interpellációját intézett hozzám, hivatkozva az 1871. LIII. t. cz. 82. §-ára, amely szerint Talmács, Szelistye, Törcsvár, valamint az azokhoz tartozó községek területére nézve a közös birtokok rendezéséről külön előterjesztést, kijelentem azt, hogy szándékozom törvényjavaslatot benyújtani és ez által ezen viszonyok rendezését elősegíteni az esetre, ha az események ezt szükségessé teendik. Nem hallgathatom ugyanis el, hogy a törcsvári uradalomhoz tartozó Törcsvár, Apácza és Krizba községek még a brassói urbéri törvényszék előtt 1859-ben olyan egyezséget kötöttek, mely az urbéri felsőbiróság által is helyben hagyatott. Valamint szintén fel kell említenem azon legújabb tény, miszerint a Hétfalu közül Csernátfalu, Hosszufalu, Tatrag, Zajzon és Pürkerecz Brassó városával egyezséget kötöttek, a mely egyezés most van felterjesztve a kormányhoz és ép most tárgyalatik a kormány közegei által. E szerint jelenleg csak két község, Bácsfalu és Türkös az, melyre nézve az egyezés nem létesült. Méltóztatnak tudni, hogy ez egy régi peres viszony, melynek megoldása mindenestre igen nehéz feladatot képez, a mely nehézséget leginkább bizonyítja az, miszerint, midőn 1871-ben a közös birtokok rendezése iránt törvény hozatott, ezen itt megnevezett Törcsvár, Talmács és Szelistye és az ahhoz tartozó községek nézve egy kivételes állapot létesített. Ha 15 esztendő jött közbe, a nélkül, hogy a kormány e kérdéses viszony szabályozása iránt intézkedett, ez szintén azt bizonyítja, miszerint e kérdés megoldása úgy, hogy minden érdekelt fél jogai kellőleg meg legyenek óva, igen nehéz feladatot képez.

Annál inkább lehetnek az érdekelt felek hivatva, saját érdekeiknek egyrészt tekintetbe vételével, másrészt az ellenfél minden méltányos igényeinek szem-meltartásával ezen viszonyt maguk közt rendezni. És miután az időköz, a mely az 1871. évi törvény alkotása óta közbejött, érlelte a felek azon szándékát, hogy maguk közt tárgyalásokat indítva, a teljes méltányosság alapján állva, kívánták e viszonyt rendezni, s miután jelenleg két község van csak, melyre nézve egyezés ez ideig nem sikerült, melyre nézve azonban, mint tudom, az egyezségi tárgyalások szintén folyamatban vannak: kijelentem, hogy az e-etre, ha mind-ezen ügyek egyezséggel nem fognak befejeztetni, az 1871. LIII. t. cz. 82. §-a által az igazságügyminiszterre ruházott kötelességnek eleget fogok tenni.

Lázár Ádám: A mint alkalmam volt bepillantani egy közigazgatási békéldési jegyzőkönyvbe, megvallom, nem hiszem hogy megoldja ez ügyet; mert először az nem szabatos és másodszor sem az egyes telekkönyvi testek, sem azon királyi kisebb haszonvételek elősorolva nincsenek, a melyek ezen birói egyezés magvát képezik. Hogy tehát minő eredmény lesz, ha ama két község nem lenne hajlandó békéldődni, ha a t. miniszter ur a törvényjavaslatot mégis beterjeszti és ezekre nézve azután a bíróság tovább folytatja az eljárást, akár ítéletileg, akár birói egyezséggel, ezt a legközelebbi jövő fogja megmutatni, de nem hiszem, hogy azon két község, a mely már a többiektől tanult és látja, hogy minő a békéldés útja, hajlandó lenne belemenni oly nagy áldozatokba, a melyek földönfutókká fogják tenni, a mennyiben egy harmadban erdőiktől megfosztatnak s azonfelül maguk köteleztetnek megváltani a királyi kisebb haszonvételeket.

Ezen közigazgatási tárgyalások, feltéve de meg nem engedve, valami jogalappal s valami illetékességi befolyással bírnak is ezen ott lévő különleges birtokviszonyok rendezésére legkevésbé sem fognak vezetni. A miniszter nyilatkozatát az ottani birtokviszonyok tekintetében 20 ezeren felül levő csángóvéreink megélhetési viszonyai rendezésére nézve kielégítőnek nem tekintem. Nem fogadhatom el a t. igazságügyminiszter ur választát.

Fabiny Teofil igazságügyminiszter: Én igenis nagyon indokoltan látom az egyezséget, különösen az ott fenforgó viszonyok közt s azt hiszem, hogy a Hétfalusiaknak az a legjobb barátja, a ki nem tartja őket oly reményekkel, a melyeket valóítani egy törvényhozásnak sem lehet.

Lázár Ádám újabb felszólalása után a többség a választ tudomásul veszi.

Erdészet.

A földmivelés-, ipar- s kereskedelemügyi m. kir. miniszterium következő pályázati felhívást adta ki:

A földmivelés-, ipar- és kereskedelemügyi m. kir. miniszterium, az országos erdei alaphól a magasabb hegységek fennsíkainak, tetőinek és gerinceinek vagy meredek oldalainak s illetve a közgazdasági érdekből erdészetiileg mivelődő oly területeknek beerdősítésére, melyeken hegyomlások, hó vagy kőgöregyek megakadályozása, szélvész és vizek rombolásának, valamint a futóhomok tovább-terjedésének megállítására végett az 1879. évi XXXI. törvénycikk 165. §-ában megjelölt erdősítés gazdasági szempontból szükséges, s a melyeken létrejövő erdők véderdőkül fognak szolgálni, — a folyó 1887. évre 3 nagy jutalmat és 3 elismerő-jutalmat tűz ki.

Az 1-ső nagy jutalom	1000 frank aranyban,
A 2-ik	800 „ „
A 3-ik	500 „ „
Az 1-ső elismerő jutalom	400 „ „
A 2-ik	200 „ „
A 3-ik	100 „ „

Ezen jutalmakra versenyezhetnek mindazon erdősítések, melyek a folyó 1887. évben nem állami költség foganatosítottak; még pedig a nagy jutalmakra, ha egy tagban legalább 25 kat. holdra, az elismerő jutalmakra pedig, ha egy tagban legalább 10 kat. holdra terjednek. Ehhez képest versenyző lehet minden erdőbirtokra vagy birtokos testület, és illetve polgári, egyházi vagy urbéres község. — [A kiadandó jutalmakban azon erdőbirtokosok s illetve azon erdősítetek részesülnek, kiknek költségén s illetve kiknek tanácsa szerint és felügyelete alatt az erdősítés teljesített, feltéve, hogy a jutalom odaitelésének idejében azok a jutalmazott új erdőnek még birtokában vannak, illetve azt erdősítési minőségben kezelik, s az erdősített területet, a beerdősítés biztos sikerének elősegítése végett, a folyó évtől, vagy az első munkálattól kezdve a jutalom odaitelésének idejéig állandóan gondozták s a versenyző területen netalán pótlólag szükséges újabb erdősítési munkákat is évenként eszközölték.

A jutalmak az 1892. évben szolgáltathatnak ki, s azok két-harmad része az erdősítés költségeit viselő erdőtulajdonost, egy harmad része pedig az erdősítést teljesítő erdőtisztet illeti.

A jutalmakat a földmivelés-, ipar- és kereskedelemügyi m. kir. miniszterium által, az országos főerdőmester vagy helyettesének elnöklése alatt erdőtisztből alakított öt tagú bizottság ítéli oda, még pedig a beerdősítés, s illetve a szükséges általalakítás biztosításának megtörtént igazolása alapján, a teljesített erdősítés közérdekű becslésének sorrendje és minősége szerint.

A bíráló bizottság ítéletének alapjául szolgálnak az illetékes közigazgatási erdészeti bizottságnak s illetve a kir. erdőfelügyelőnek a versenyző erdősítések felülvizsgálatai és a bíráló bizottság részéről esetleg teljesítendő helyi szemlék.

Felhívatnak tehát mindazon erdőbirtokosok, kik a folyó 1887. év tavaszi vagy őszi erdősítési ideje alatt a kezdetben megjelölt minősítéssel bíró erdősítést teljesítenek s a kitűzött jutalmakra pályázni kívánnak: hogy a folyó évi tavaszon történő erdősítést illetőleg legkésőbb folyó évi július hó végeig, a folyó év őszi történő erdősítést illetőleg pedig legkésőbb folyó 1887. év december 25-ig az erdősítés helyének telekkönyvi számának, a terület nagyságának (katholdokban), az erdősítésre használt fanemnek, illetve fanemeknek, s utóbbi esetben azok egyarányának pontos megjelölése mellett, annál bizonyosabban jeleltsék be a földmivelés-, ipar és kereskedelemügyi m. kir. miniszteriumnál, mert a pályázati feltételeknek bármely legkisebb részben való meg nem tartása esetében a versenyben részt nem vehetnek.

Budapest, 1887. évi márczius hó 18-án.

A földmivelés-, ipar- és kereskedelemügyi m. kir. miniszterium.

Tanügy.

— Hivatalos rész. —

Szám 639—1887. Brassó megye m. kir. tanfelügyelőjétől.

A nm. vall. és közokt. m. kir. miniszter urnak f. évi május hó 4-én 13144. sz. a. kelt magas rendelet alapján Eötvös K. Lajos, Kis világ, legújabb

Flori könyve" (Gyulai László és Tahy Antal rajzaival, kapható szerzőnél Nagybecskerekben, ára 50 kr) czimű verses könyvet, minthogy az országos tanszermuseum állandó bizottsága bírálata szerint a gyermekek kedélyvilágához és értelmi fejlettségéhez alkalmazkodván, és magyar népköltési motívumokon alapul, szívnemesítő, élvezetes verseket tartalmaz, kisedővódák és népiskolák könyvtárai számára leendő beszerzésre és tanulók között kiosztani szokott jutalomkönyvül ajánlom.

Brassó, 1887. május 19-én.

Koós Ferencz,
kir. tanácsos, tanfelügyelő.

Adakozások a „Petőfi emlékre.” Nyilvános köszönet.

A fehéregyházi, illetőleg segesvári „Petőfi emlék” alapítókéjé javára a budapesti magyar földhitel intézet igazgatója Arany László 50 frt.
Sebesi Akos székely udvarhelyi ügyvéd 2 frt.

A nagyszebeni cs. kir. hadapród iskola következő növendékei és pedig:

Adorján N. 50 kr. Adler Mór 1 frt 50 kr. Biró Endre 1 frt 50 kr. Bonis Zoltán 2 frt. Borbély Rezső 50 kr. Botezán Miklós 50 kr. Bradu János 50 kr. Capitanu Aurél 50 kr. Éder Rezső 1 frt. Graef Endre 1 frt. Gyárfás Pál 1 frt. Hersényi Zsombor 1 frt. Jeszenszky Ede 50 kr. Kolibál József 50 kr. Lehrer Henrik 1 frt. Korody Ernő 1 frt. Br. Kuhn Ferencz 1 frt. Ludwig Ottó 50 kr. Meldt József 55 kr. Meldt Ferencz 50 kr. Müller Ernő 50 kr. Nemes József 2 frt. Pipos Jenő 50 kr. Pitter Tivadar 1 frt. Pleyel Imre 1 frt. Rácz Sándor 1 frt. Rácz Zoltán 1 frt. Rekvényi Dezső 1 frt. Rothweiler Károly 1 frt. Serka Béla 1 frt. Simó Albert 50 kr. Sükösd Ernő 50 kr. Szász Gyula 1 frt 50 kr. Szóts Zoltán 50 kr. Takács Geza 1 frt. Thalmayer Sándor 1 frt. Tauer Károly 1 frt. Ujvárossy Károly 50 krt

küldvén be hozzánk, kedves kötelességünknek ismerjük ezen összegek átvételét annak kijelentése mellett, hogy ezen adomány az egyet tökéje növesztésére gyümölcsözőleg takaréknépenztárba helyeztetett, ezennel hírlapilag nyilvánosan nyugtatványozni s a szíves adakozó uraknak a magasztos czél anyagi támogatásáért egyetünk nevében meleg köszönetet mondani.

Segesvárt, 1887. május hó 18-án.

Szoboszlai Károly,
alelnök.

Macza György,
egyleti pénztárnok.

Helyi és vidéki hírek.

Személyi hírek. Gróf Bethlen Gábor, Kis- és N-Küküllőmegye főispánja szerdán érkezik vissza székhelyére. — Horváth Mihály, Fogarasmegye főispánja vasárnap d. u. Budapestről Fogarasra érkezett. — Koós Ferencz kir. tanácsos tanfelügyelő vasárnap este a felvidéki köz-égek iskoláinak meglátogatása végett elutazott s körutját Apáczival kezdi meg.

Kinevezés. A brassói kir. törvényszék elnöke, Bencze Balázs sepsi-szt-györgyi kir. járásbírói díjas joggyakornokot hason minőségben a brassói kir. törvényszékhez helyezte át.

Időjárás. Felfordult világot élünk. A természet szakítani látszik a rendes folytonossággal. A helyett hogy belemennénk a nyárba, szépen visszamegyünk a télbe. Eső alig akar lenni, most két napja kissé esett, de a helyett olyan hideg időjárásunk van, mintha nem június, hanem december küszöbén állnánk.

Gyűlés. Az E. M. K. E. választmánya f. hó 27-én, pénteken d. u. 2 órakor a magyar kaszinó helyiségében rendes ülést tart, melyre a t. választmányi és alapító tag urak ezennel tisztelettel meghívattak. — Tárgyszorozat: 1) A bolonyai óvoda ügye. 2) Indítvány a tűzkárosultak tárgyában. 3) A közgyűlési ügyek. 4) Igazgató választmányi átiratok. 5) Nefeláni indítványok. Ezen gyűlésre a t. tag urak azon figyelmeztetéssel hívatnak meg ez uton, hogy külön meghívók a választmány határozata következtében ki nem adatnak. — Koós Ferencz elnök, Szerényi József jegyző.

Husfogyasztó szövetkezet van alakulóban városunkban is. Az ügyet a brassói kereskedelmi és ipar-egyesület választmánya vette kezébe, a mi egyúttal kezesség arra nézve is, hogy az ügy nem marad csak pusztán óhaj. — A választmány már az alapszabály tervezeten dolgozik s mihelyt tisztában van azzal, megindítja a szélesebb körű akciót.

Esküvő. Egyszerűségében szép esküvő volt szombat délután a helybeli róm. kath. plébánia-templomban. — Dr. Pawelka Ernő orvos vezette oltárhoz Broszek Gusztavina kisasszonyt. — Násznagyok voltak: Broszek Mór és Kelemen Ferenczné urnő; Arndt Rezső s özv. Woracsekné urnő; nászkisér: Broszek Lujza ka Nowotny Alfred hadnaggyal s Pawelka Emeszlina ka Szerényi József.

szervezővel. — Az esketési szertartást Möller Ede apátplebános végezte, rövid, de zamatos és megható beszédet intézve az ifjú párhoz, lelkekre kötve a családot és hazát. — A templom megtelt diszes közönséggel. — Innen a nászkisérrel elhajtattott Broszek Antal posztógyáros vendégszerető házához, hol feszelen kedélyhangulat közepett lukullusi oszonna szolgáltattott fel. Felköszöntőkben természetesen nem volt hiány. A kedélyes lakoma eltartott volna hajnalig, hahogy a vasuti vonat is oly udvarias lett volna várni. Így azonban fél nyolczkor az egész vendégség a vasúthoz hajtatott, melyen a túlboldog ifjú pár három heti nászutra indult. — Legyen szerencse és boldogság a kísérőjük! Vezesse a boldogság sajkája őket azon biztos révbe, hol megtalálják szívök minden kívánalmait!

Majális. A helybeli iparos ifjak egylete pünkösdi másodnapján a „Pap kutjánál” majálist rendez, melyre a meghívók már szétküldtek. Ugy látszik a rendezőbizottság minél sikerültebb nyári mulatsággal akarja meglepni saját közönségét, a mennyiben a táncz mellett egyéb szórakozásról is gondoskodik; így például lesz mulatságosnak ígérkező „kakaslövés” és társasjátékok — nálunk majáliston valami egészen új dolog. Így értjük, miért kell a majálistnak zártkörűnek lenni s miért lesznek jelvények csak a meghívók előmutatása mellett kaphatók. Némi tekintetben ez előnyére is van a majálistnak. — Midőn üdvözlőjük a törekedő rendezőbizottságot és sikert kívánunk fáradozásaira, egyúttal felhívni kívánjuk közönségünk érdeklődését a majálistra, mely épen a legalkalmasabb időbe esik arra, hogy minél nagyobb látogatottságnak örvendjen.

Rendőri hírek. Lopások. Szombat d. u. Ardelean Nicolai martonfalvi lakos Schuster Anna szentpéteri tejes asszony kocsijáról egy üres kannát és egy ostort ellopott, mialatt az asszony egy martonfalvi házban időzött. A tettes átadatott a büntető bíróságnak. Vasárnap este 9 órakor egy eddig ismeretlen tettes behatolt pálosi Paju N. földmives istállójába, valószínűleg, hogy onnan néhány állatot elvezessen. A tulajdonos azonban véletlenül meglepte a tettest, a ki kerekét oldott. Azonban valószínűleg már közelből sikerül a tettest kézre kenten. Vasárnap d. u. a „Versailles” nevű vendéglőből ismeretlen tettesek három gyűjtő szelenczét loptak el. A nyomozat folyamatba tetetett. Csendezavarók. Vasárnapról-Hétfőre virradó éjjelen több ittas és garázdálkodó mesterlegény a rendőri őrzőjárat által bekísértetett, kik a városkapitányság által csendezavarás miatt meg is büntetettek.

Árvíz. Mig nálunk alig-alig akar egy kis eső esni, más vidékeken egyik felhőszakadás a másikat követi. Vasárnap felhőszakadás következtében el lett öntve a vasut Tóvis és Nagyenyed között s a vonat az irtózatoss zivatarban másfél óráig állott a szabad pályán. Nagyenyed, Gyulafehérvár viz alatt vannak. Csolnakokkal mentik a lakosokat s állatokat. A nyomor leirhatatlan. Hasonló hírek érkeznek a Tisza vidékéről is.

Rabsegélyző egylet. Nagy Lajos erzsébetvárosi kir. törvényszéki elnök által kezdeményezett rabsegélyző egylet június 2-án tartja alakuló közgyűlését Erzsébetvárosban. Mint értesülünk, a kibocsátott felhívás visszahangra talált s eddig már 23 alapító, 23 rendes és 74 pártoló tag jelentkezett.

A „Gazeta” a mostani román ifjúság miatt kesereg, hogy azok nem olyan derék gyerekek, mint a 48-beli román ifjak voltak. Mi csak gratulálunk ezért a mostani román ifjúságnak, ha . . . ej, ne mondjuk tovább. Ott a történelem sötét lapja.

Bomlik a világ, azaz, hogy a passivitás; a ki ezen kételkedik olvassa el a „Tribuna” idei 102. számát. Czine te Joane!

Miért jó a passivitás! Azért, hogy az összes hazai románságot az elnyomókkal szemben szoros egyezésben találja. Így véli a bukaresti „Res-bouil” lap és utána a „Gazeta.” — Papiron kinlódik csak az a passivitáta, de mást mutat az élet.

A „Gazeta” is után nyomatta Zay képviselőnek a „Kr. Ztg.”-ban az E. M. K. E.-re szőrt szidalmait. Ha ketten kiabálnak, mindenesetre messzebb hallszik, de nem az égig.

A „Tribuna” azt hiszi, hogy ha Saguna élne, most ő is passivistának állana be. Soha biz a. Több volt annak a politikai eszélye, mint az összes tribunistáknak. Elégedjek meg a „Tribuna”, ha Saguna erre a ráfogásra nem fordul meg sirjában, hanem tovább aluszsa a boldogok álmát s nem vesz tudomást arról, mit utódjával ottan-ottan elkövet.

A Galacz községi tűzkárosultak részére a m. kir. belügyminiszterium által 300 frt adományoztatván, ezen összeg mellé még a következő adományok gyűltek be: A Fogarasmegye alispánja által utalványozott összeg 100 frt. A kiosztás alkalmával alispán és fő-

szolgabíró által pótolgatott 10 frt. A megyei főjegyző elnöke alatt alakult községi választmány magán uton gyűjtött 400 frt 80 krt. Fogaras város nagy községéből gyűjtetett 186 frt 26 kr. Egy Fogarason, e ozelra rendezett jótékony czélú táncmulatság jövedelme 140 frt. A megyei központi és árvászeki tisztviselőktől gyűlt 31 frt 50 kr. A cs. és kir. vadász-aszólalaj tiszti karától 26 frt 70 kr. Boér Antal orsz. képviselő urtól 30 frt. Ulmann Sándor orsz. képviselő urtól 25 frt. Az álladalmi ménes uradalom igazgatóság tisztviselőitől 12 frt 50 kr. A postahivatal tisztviselőitől 2 frt 20 kr. Összesen begyűlt összeg: 1266 frt 26 kr. A fentebbi összegek folyó hó 10-én délután Horváth Mihály főispán ur ő méltósága személyes jelenlétében, — a megye alispánjának és járási főszolgabírónak közreműködése mellett osztatván ki, az a szükséggel küzdő lakosság részéről há-lás köszönettel fogadtatott.

Kirándulás. Fiuméba, Abbaziába, Buccariába és Velenczébe. A m. kir. államvasutak városi menetjegy irodája (Budapest Mária Valeria utca, Hungaria szálloda) a pünkösdi ünnepek alkalmával f. é. május hó 28-án társas kirándulást rendez külön vonattal Budapestről Zákány Károlyvárosra át Fiuméba onnét külön gőzhajón Abbaziába, Bukariba, és Velenczébe. Ezen kiránduláshoz szóló menetérti jegyek árai Fiuméba, Abbaziába és Buccariba I. oszt. 39 frt, II. oszt. 31 frt, III. oszt. 24 frt, Fiuméba, Abbaziába, Buccariba s Velenczébe I. oszt. 55 frt, II. 43 frt vasuton a III., hajón pedig az I. osztban 37 frt. Ezen árakban a vasuti és hajózási díjon kívül a kirándulással egybekötött programszerű ellátás, a szállásolást járó összes költségek már befoglaltatnak. A Velenczébe kirándulók részére kényelmes, izléssel, teljesen berendezett nagy hajóról gondoskodva van, melyben a velencei tartózkodás ideje alatt elszállásolás is nyújtatik. Az ottani elszállásolás költsége a fenti díjakban szintén befoglaltatik, az étkezési költségeket ellenben Velenczében az utasok önmaguk tartoznak fizetni. A vidéki résztvevők számára a külön vonat-hoz való csatlakozás végett Budapestig és vissza 50 % -al mérsékelt 14 napig érvényes menetérti jegyek fognak kiadni. Részletes programok említett irodában kaphatók, hol előjegyzések már is elfogadtatnak.

Olcósága könnyen megszerezhetővé tette mindenkiné, s a többi közt e kerülménynek is köszönhetik a Brandt B. gyógyszerész svájci labdacsaí az a nagy elterjedést s közkedveltséget, melyben, mint házi-és gyógyszer az emésztés s táplalkozás zavarainál, részesülnek. Egy doboz ára 70 kr. a gyógyszerárakban.

Közzgazdaság.

Assicurazioni Generali. Lapunk hirdetési rovatában közöljük az osztrák-magyar monarchia eme legrégibb és legnagyobb intézetének 1886. évi mérleget. Az előttünk fekvő, a Triestben f. évi április hó 27-én megtartott közgyűlésen beterjesztett igazgatósági jelentésből átvesszük a következő adatokat. Az összes biztosítási ágakban a díj- és illetékbevétele 14.184,415 frt. 60 krra ment, míg a kamatjövedelem 1.352,474 frt. 64 krnyi összeget ért el. — Kártérítésül az 1886-ik évben 9.814,465 frt. 52 kr. fizettetett ki, s e szerint a Generali által alapítása vagyis 1831. óta nyújtott kárpótlás 197.280,155 frt. 20 krt. téssen, miből a Szent-István korona országaira 36.257,142 frt. 21 kr. esik. Az 1.184,519 frt. 97 krral kimutatott tiszta nyereségből 345,865 frt. 44 kr. az értékpapírok árfolyama ingadozására alakított tartalékalaphoz csatoltatott, mi által ez felszaporodott 1.333,284 frt. 5 krra. míg a rendes nyeresemény tartalékba az alapszabályoknak megfelelőleg 58.090 frt. 90 kr. utaltatott, mivel az 2.229,369 frt. 63 krra. emelkedett. — A készpénz díjtartalékok 1.433,585 frt. 45 krral. gyarapodtak és 22.918,436 frt. 68 krt. tesznek. Különös figyelmet érdemel, hogy a tulajdonképi biztosítási üzlet alig eredményezte a tiszta nyereség egyharmadát, ez eredmény ugyanis 355,899 frt. 2 kr., mely a 14 milliónyi díjbevételeknek nem egészen 2 1/2 % -a. — Ellenben örvendetesnek mondható azon emelkedés, mely az életbiztosításban mutatkozik és a melyet a lehető legkedvezőbb feltételek megállapításának lehet köszönni. — Az új biztosítások, a törlések és kifizetések levonása után 8.452,046 frt. 14 krnyi gyarapodást mutatnak, melylyel a biztosított összeg 97.982,853 frt. 96 krnyi roppant nagy összegre emelkedik. — Miután a biztosítéki alapok 1.809,132 frt. 83 krral emeltettek, minek folytán azok immár 35 088,149 frt. 4 krra mennek, mégis elhatározottat, hogy minden egyes 315 frttal befizetett részvény után osztalékban 300 frank vagyis 120 frt. aranyban fizetessék. — A múlt évben elhunyt Korizmic László helyett az igazgatótanácsba bevalasztották Jókai Mór.

Szerkesztő postája.

Cs. J. urnak — Erzsébetváros. A rabsegélyző-egylet gyűléséről kérünk gyors és részletes tudósítást. Több kéziratról jövőre.

Felelős szerkesztő és kiadó-tuajdonos:

Szerényi József.

